

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

25 czerwca

Nr. 13.

Rok 1932.

T R E Ś Ć :

Sprawy ogólne i osobowe.

- Poz. 97.** W sprawie wyjaśnień do „Przepisów o przejazdach i przewozach ulgowych na P. K. P. dla pracowników P. K. P. i ich rodzin (Nr. A. 6).
- Poz. 98.** W sprawie uzupełnienia programu egzaminu na stanowisko pomocnika zawiadowcy sekcji warsztatów.

Sprawy finansowe.

- Poz. 99.** W sprawie przesyłania zaopatrzeń dla emerytów zamieszkałych zagranicą, za pośrednictwem P.K.O.
- Poz. 100.** W sprawie wypłaty składek terytorjalnym Kasom Chorych.
- Poz. 101.** W sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowych

Sprawy ruchowe.

- Poz. 102.** Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 10 maja 1932 roku o uzupełnieniu i zmianach „Przepisów służby telegraficznej i telefonicznej na kolejach” (Nr. R. 10).

- Poz. 103.** W sprawie ścisłego przestrzegania obowiązujących postanowień przepisów ruchu przy obsłudze bocznic szlakowych.

Sprawy mechaniczne.

- Poz. 104.** W sprawie przydziału wagonów Sngm.
- Poz. 105.** W sprawie znakowania panewek.

Sprawy zasobowe.

- Poz. 106.** Uzupełnienie Nr. 32 do mianownictwa druków ujednoliconych.

Sprostowanie błędów.

Zarządzenie Centralnego Biura Statystyki Przewozów P. K. P.

- Poz. 107.** W sprawie zmian i uzupełnień w Podręczniku Statystycznym (Wydanie VI z 1932 r.).

SPRAWY OGÓLNE I OSOBOWE.

97.

Nr. OA IV/153/11 z dnia 15 kwietnia 1932 r. w sprawie wyjaśnień do „Przepisów o przejazdach i przewozach ulgowych na P. K. P. dla pracowników P. K. P. i ich rodzin” (Nr. A. 6).

Na zapytanie jednej z Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych Ministerstwo Komunikacji udziela następujących wyjaśnień do „Przepisów o przejazdach i przewozach ulgowych” (instrukcji Nr. A. 6):

do § 3 ustęp 1 p. 1, § 6 ustęp 1 poz. 1 i 2 i § 8 A i B.

Wymieniony w § 3 ustęp 1 pkt. 1) warunek dwuletniej nieprzerwanej służby dla uzyskania przez pracowników próbnych, kontraktowych i czasowych

ulg przejazdowych i przewozowych nie dotyczy przypadków, wymienionych w § 6 ustęp 1 pkt. 1) i 2) i w § 8 A, tudzież jeśli chodzi o pracowników kontraktowych i próbnych w § 8 B.

Pracownicy próbni, kontraktowi i czasowi, zwolnieni ze służby na Polskich Kolejach Państwowych wskutek powołania do obowiązkowej służby wojskowej, którzy przed zwolnieniem nabyli prawo do przejazdów ulgowych, zachowują to prawo nadal po ponownym przyjęciu na służbę na Polskich Kolejach Państwowych.

Pracownicy, zawieszani w służbie, mają zasadniczo wraz z rodzinami prawo do korzystania z ulg przejazdowych i przewozowych. Ponieważ jednak pracownikom zawieszonym nie wolno wyjechać z miejsca stałego zamieszkania bez zezwolenia przełożonej władzy, uzależnia się wydawanie dla nich bezpłatnych biletów od uzyskania przez nich

zezwoleń władzy na opuszczenie miejsca zamieszkania. Pracownicy zawieszeni w służbie i posiadający bilety okresowe imienne, wydane im w celach służbowych, winni je zwrócić bezzwłocznie władzy, która im bilet wydała i powinni w razie potrzeby wyjednać sobie bilety jednorazowe.

do § 3 ust. 1 p. 2 i § 15:

Wdowa po pracowniku Polskich Kolei Państwowych, pozostająca na służbie państwowej lub samorządowej, ma prawo do ulg przejazdowych, jeśli pobiera ze Skarbu Państwa zaopatrzenie wdowie (dar z łaski, rentę) z tytułu służby kolejowej męża.

Byli pracownicy Polskich Kolei Państwowych, którzy korzystają z ulg przejazdowych na podstawie postanowień § 3 p. 2 „Przepisów”, nabywają w chwili przyjęcia na służbę na Polskie Koleje Państwowe w charakterze pracowników kontraktowych, prawo do wszystkich ulg, przysługujących pracownikom w służbie czynnej, przyczem służy im prawo do biletów tej klasy, z której korzystali jako emeryci.

do § 3 ust. 1 p. 3 b:

Dzieci (pasierby), kształcące się w wojskowych zakładach naukowych (Korpus Kadetów, Szkoła Marynarki Wojennej) są uprawnione do korzystania z ulg przejazdowych na zasadach, określonych w tej pozycji.

Dowody tożsamości dzieci chorych lub ułomnych winny być wystawiane, wzgl. prolongowane, na okres czasu, w ciągu którego — w myśl orzeczenia komisji lekarskiej — trwa niezdolność dziecka do zarobkowania, w żadnym wypadku jednak nie ponad 24 rok życia. W dowodzie tożsamości należy w takim przypadku wpisać czerwonym atramentem w odpowiedniej rubryce datę dnia, do którego dowód zachowuje ważność.

do § 3 ust. 2:

Wdowa po pracowniku Polskich Kolei Państwowych, pobierająca ze Skarbu Państwa zaopatrzenie wdowie (dar z łaski, rentę) i będąca równocześnie pracownicą Polskich Kolei Państwowych, ma prawo wyboru korzystania z ulg przejazdowych przysługujących jej jako pracownicy Polskich Kolei Państwowych lub jako wdowie po pracowniku Polskich Kolei Państwowych. Analogiczne prawo wyboru ma była (zemerytowana) pracownica Polskich Kolei Państwowych, będąca żoną pracownika Polskich Kolei Państwowych.

Pracownica Polskich Kolei Państwowych, która wybrała prawo do ulg przejazdowych, przysługujących jej jako żonie pracownika lub jako wdowie po pracowniku Polskich Kolei Państwowych, traci prawo do wszelkich ulg przejazdowych z tytułu swej służby kolejowej.

do § 7:

Od otrzymania biletów żywnościowych nie są wyłączeni:

a) pracownicy, przebywający w czasie urlopu wypoczynkowego w miejscowościach odpowiadających określonym w tym §-ie warunkom, bilety żyw-

nościowe mogą być im przyznane w przypadkach zasługujących na uwzględnienie,

b) rodziny pracowników, pełniących służbę w miejscowościach uznanych za większe ośrodki handlowe, jeśli miejsce zamieszkania rodziny znajduje się zdala od tych ośrodków handlowych.

Powrót na podstawie biletu żywnościowego winien nastąpić najpóźniej w dniu, następującym po dniu wyjazdu.

do § 10:

Wydawane karty tożsamości należy zaopatrywać w numery bieżące zaczynające się w każdym roku od 1, oraz notować w osobnej księdze, wpisując w niej Nr. porządkowy karty tożsamości jako też nazwisko i imię, oraz stanowisko, wzgl. zajęcie posiadacza karty.

do § 10 i 14:

Karty tożsamości (nie wyłączając kart wydawanych w miejsce dowodów tożsamości) nie uprawniają posiadaczy, do nabywania jakichkolwiek biletów ulgowych, lecz służą jedynie do stwierdzenia tożsamości osoby (przy korzystaniu z biletu ulgowego względnie biletu bezpłatnego).

do § 19:

Bezpłatne bilety jednorazowe dla pracowników służby handlowej na stacjach wydają Oddziały Ruchu.

Bilety, wydawane przez Oddziały i Warsztaty Główne, podpisują — jako wystawcy — naczelnicy wymienionych urzędów lub ich zastępcy.

Urzędy, upoważnione do wydawania dokumentów przejazdowych i przewozowych, przechowują „grzbiety” wydanych biletów i zaświadczeń przez przeciąg 5 lat.

98.

Nr. P. 1/19256/31 z dnia 24 kwietnia 1932 r. w sprawie uzupełnienia programu egzaminu na stanowisko pomocnika zawiadowcy sekcji warsztatów.

W „Przepisach o służbie przygotowawczej i egzaminach pracowników P. K. P. (Nr. A. 5)” wprowadza się następujące zmiany:

1) W § 43 na stronie 67, w ustępie II, w wierszu 7 od góry, po wyrazach: „...w warsztatach przy naprawie parowozów”, wstawia się wyrazy:

„jednoroczną praktykę w charakterze pomocnika maszynisty, z czego 3 miesiące na przetaczaniu, 3 miesiące przy pociągach towarowych i 6 miesięcy przy pociągach osobowych, świadectwo złożonego egzaminu ścisłego na maszynistę parowozowego”.

2) W § 43 na stronie 67 w ustępie III, w wierszu 21, 22 i 23 od góry wykreśla się wyrazy:

„10-miesięczne zajęcie próbne w warsztacie wagonowym w charakterze pomocnika zawiadowcy sekcji” wstawia, wstawia się wyrazy:

„18-miesięczne zajęcie próbne w warsztacie wagonowym w charakterze pomocnika zawiadowcy sekcji,

6-cio miesięczne zajęcie w służbie rewidenta wagonów, stacyjnego i w pociągach”.

3) W § 43, na stronie 67, w ustępie III, w wierszu 24 od góry po wyrazach: „...w biurze warsztatów głównych” wstawia się nowe zdanie o następującem brzmieniu:

„kandydaci posiadający świadectwo wyzolenia w rzemiośle stolarskiem, tapicerskiem i siodlarskiem nie odbywają zajęcia próbnego w służbie rewidenta wagonów; zajęcie próbne w warsztacie wagonowym w charakterze pomocnika zawiadowcy sekcji trwa u nich 2 lata”.

Zmiany powyższe wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

SPRAWY FINANSOWE.

99.

Nr. F. R. III. 38/2 z dnia 17 maja 1932 r. w sprawie przesyłania zaopatrzeń dla emerytów zamieszkałych zagranicą za pośrednictwem P. K. O.

Ministerstwo Komunikacji zarządza, aby zaopatrzenia dla emerytów zamieszkałych na obszarze Austrii, Czechosłowacji i Jugosławii, należne tymże począwszy od dnia 1.VII. b. r. przekazywane były nie za pośrednictwem konsulatów, jak to dotychczas ma miejsce, lecz za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności w Warszawie, która ma otwarte konta w urzędach pocztowo-czekowych tych państw.

Sposób postępowania przy tych wypłatach jest taki sam, jak przy wypłatach zaopatrzeń emerytalnych osobom, zamieszkałym w Polsce, z tą jedynie różnicą, że nie należy sporządzać przekazów czekowych, które wystawiać będzie Pocztowa Kasa Oszczędności w Warszawie.

Wykazy kwot przekazanych do wypłaty w dwóch egzemplarzach i czek zbiorowy należy odsyłać do Pocztovej Kasy Oszczędności w Warszawie najpóźniej na dwa tygodnie przed terminem płatności zaopatrzenia.

Dla każdego kraju należy sporządzać odrębne wykazy i чеки zbiorowe.

Pocztowa Kasa Oszczędności będzie przerahowywała poszczególne kwoty na walutę danego kraju, potrącała z nich prowizję i wystawiała przekazy ze swego konta w urzędzie czekowo-pocztowym danego kraju.

100.

Nr. F. R. I/4/6 z dnia 18 maja 1932 r. w sprawie wypłaty składek terytorjalnym Kasom Chorych.

W celu ujednostajnienia wypłaty składek terytorjalnym Kasom Chorych i toku złączonych z tem czynności Ministerstwo Komunikacji zarządza w

związku z okólnikiem Nr. S. 331/28 z dnia 20 lipca 1928 r. w sprawie zasadniczych postanowień ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. Urz. M. K. Nr. 18 z roku 1928, poz. 238) co następuje:

Zgłaszanie przyjęcia do pracy lub zwolnienia z pracy pracowników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w terytorjalnych Kasach Chorych — dokonywują bezpośrednio Urzędy, zatrudniające pracowników, podlegających ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Urzędy te obliczają na podstawie statutów oraz tabeli odnośnych Kas Chorych wysokość potrąceń z zarobków ubezpieczonych i uwidaczniają w odpowiedniej rubryce list płatniczych, przyczem wysokość wynagrodzenia pracownika zwiększają (w oddzielnej rubryce) o dopłatę 3/5, przypadającą na Zarząd Kolejowy, wyprowadzając w rezultacie w liście płacy do potrącenia na rzecz Kasy Chorych 5/5 składek.

Równocześnie Urzędy sporządzają imienne wykazy potrąceń w dwóch egzemplarzach na drukach, dostarczonych przez Kasy Chorych, z których 1 egzemplarz Urząd zatrzymuje u siebie w przechowaniu, 2-gi zaś dołącza do listy płatniczej, którą przesyła kasie stacyjnej do dokonania wypłaty zarobków.

Wydział Finansowy otrzymane z kas stacyjnych listy płacy po dokonanej wypłacie zarobków wraz z wykazami potrąceń na rzecz Kasy Chorych przesyła Wydziałom fachowym dla dokonania merytorycznego zbadania prawidłowości dokonanych potrąceń oraz sporządzenia ogólnego zestawienia potrąconych składek z wykazaniem kwot, przypadających na poszczególne Kasy Chorych.

Następnie Wydział Finansowy po otrzymaniu z powrotem i zaksięgowaniu na depozyt należności Kasy Chorych, asygnuje je do wypłaty, zawiadamiając odnośnie Kasy Chorych o asygnowaniu należności przy dołączeniu imiennego wykazu dokonanych potrąceń.

W odniesieniu do pracowników kontraktowych, praktykantów, opłacanych zgóry, uposażenie których likwiduje i składki potrąca Wydział Finansowy, właściwe Urzędy nadesłają Dyrekcji osobne wykazy potrąceń składek równocześnie z listami płac, w których wykażą obliczone przez nich składki na rzecz Kas Chorych.

Potrącone składki tych pracowników Wydział Finansowy wypłaca właściwym Kasom Chorych, przyczem i w tym przypadku przesyła Kasom Chorych wykazy ubezpieczonych i składek.

101.

Nr. F. R. II/16/12 z dnia 6 maja 1932 r. w sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowych.

Dnia 18 maja r. b. wchodzi w życie ustawa z dnia 18 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 340), która wprowadza szereg zmian do ustawy z dnia 1 lipca 1926 r.

Ministerstwo Komunikacji poleca zaznajomić się z nowymi przepisami ustawy powołanej i zwraca uwagę na najważniejsze następujące zmiany:

1) Zasadnicza stawka opłat od **podaj**, wnoszonych do urzędów państwowych, oraz od **świadcstw**, wydawanych przez te urzędy wynosząca obecnie 3 zł. (na mocy art. 145 i 154) — zostaje podwyższona na 5 zł. Wyjątek stanowią świadectwa, wydawane przez sądy, co do których stawka zasadnicza w wysokości 3 zł. nie uległa zmianie. Nie ulega zmianie stawka w wysokości 50 gr. od każdego załącznika do podania przewidziana w art. 145.

Stawka w wysokości 5 zł. ma zastosowanie do podaj, które wpłyną poczwaszny od dnia 18 maja 1932 r.; nie ma zastosowania do podaj, które wpłyną do dnia 17 maja r. b. włącznie, a zostaną załatwione w dniu 18 maja b. r. lub później.

Świadectwa urzędowe, które zostaną wydane poczwaszny od dnia 18 maja 1932 r. — choćby podanie o wydanie świadectwa zostało wniesione przed tym dniem podlegają zwiększonej opłacie 5 zł.

2) Wypisy z aktów notarialnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny (**duplikaty**; art. 157), będą podlegały opłacie w wysokości 2 zł. od każdej strony pełnej lub zaczętej.

3) Opłacie w wysokości 2 zł. będą również podlegały **odpisy** i **wyciągi**, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe z wyjątkiem tych, które sporządza i poświadcza notariusz; te ostatnie będą podlegały opłacie po 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej strony (zamiast dotychczasowej w kwocie 20 gr.).

4) **Poświadczenia zgodności z pierwowpisem** wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (art. 157 ustęp drugi) będą podlegały: a) w razie poświadczenia przez notariusza opłacie po 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej strony (zamiast dotychczasowych 20 gr.), b) w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy, opłacie w wysokości 1 zł. od każdej pełnej lub zaczętej strony (zamiast dotychczasowych 50 gr.).

5) **Poświadczenie własnoręczności** podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy — z wyjątkiem poświadczenia, dokonanego przez notariusza (art. 158) — będzie podlegało opłacie w wysokości 1 zł. 50 gr. (zamiast dotychczasowej w wysokości 1 zł.).

6) Zostają zwolnione od opłat stemplowych (na mocy nowego punktu 4 art. 161) świadectwa, wydawane celem przedstawienia ich zakładom **ubezpieczeń przymusowych** niemajątkowych (ubezpieczeń społecznych) dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych. Świadectwo tego rodzaju, wydane bez uiszczenia opłaty stemplowej, ma być przez urząd, wydający świadectwo, zaopatrzone w odpowiednią adnotację. W myśl nowego brzmienia art. 161 osoba, posiadająca świadectwo o jakim mowa — jeżeliby chciała przedstawić je nie instytucji ubezpieczeń społecznych, lecz innej osobie — ma

uprzednio uiszczyć opłatę stemplową; w razie nieuiszczenia lub uiszczenia spóźnionego lub nieprawidłowego urząd skarbowy wymierzy nakazem płatniczym należną opłatę wraz z podwyżką 5-krotną. Rozporządzenie wykonawcze postanowi, że celem dodatkowego uiszczenia opłaty od świadectwa, o jakim mowa, posiadacz świadectwa ma nakleić na świadectwie znaczki stemplowe i skasować je przez przepisanie swem nazwiskiem oraz datą skasowania.

7) Opłata od **pełnomocnictwa** zostaje podwyższona co do tych pełnomocnictw, które nie ograniczają się do upoważnienia w przedmiocie zastępowania przed sądami lub innymi urzędami publicznymi. Co do pełnomocnictw w ten sposób ograniczonych, jak również co do pełnomocnictw, upoważniających do odbioru sumy pieniężnej, pozostają w mocy postanowienia dotychczasowe, a więc w szczególności stawki w wysokości 3 zł., względnie 1 zł. Opłata od pełnomocnictw innego rodzaju (o ile nie mają zastosowania uwolnienia, przewidziane w art. 112) będzie wynosiła 5 zł. (zamiast dotychczasowych 3 zł.). Będą więc podlegały opłacie w wysokości 5 zł., w szczególności: pełnomocnictwo ogólne (generalne), pełnomocnictwo, upoważniające do zawarcia umowy, upoważniające do zarządu pewnym przedmiotem majątkowym, pełnomocnictwo, upoważniające wprawdzie do zastępstwa przed sądem lub innym urzędem publicznym, albo do odbioru sum pieniężnych, ale **nadto** również do innych czynności i t. p.

8) W art. 112, w punkcie 6, uległy skreśleniu wyrazy „wobec sądów”, na skutek czego pełnomocnictwo, udzielone pracownikom związkowi zawodowemu lub jego funkcjonariuszowi albo udzielone przez taki związek, będzie wolne od opłaty również wówczas, gdy upoważnia do zastępowania członka związku wobec **urzędów administracyjnych** lub wobec **pracodawcy**.

9) Opłata od pokwitowań, wynosząca dotychczas 20 gr. (art. 136) zostaje podwyższona na 25 gr.

10) Opłata w wysokości 3 zł., przewidziana w art. 139 (od niewymienionych w innych postanowieniach u. o. s.: aktów notarialnych i sądowych oraz pism uwierzytelnionych notarialnie lub sądowo) zostaje podwyższona na 5 zł., a przewidziana w tymże artykule opłata w wysokości 1 zł. ulega podwyższeniu na 2 zł.

11) Art. 10 i 11 ulegają zmianom na skutek których stanie się zbędnym utrzymywanie w ewidencji (w R. U. B. II.) przypadków, w których podstawę wymiaru opłaty stemplowej stanowi wartość zobowiązania do świadczeń periodycznych. Mianowicie:

a) W przypadkach, w których świadczenie jest ustanowione na **oznaczoną ilość lat** lub ich części (do pewnego terminu kalendarzowego; punkt „b” art. 10), nie będzie miało zastosowania art. 11 i opłata zostanie obliczona tylko **raz jeden**, a mianowicie od sumy świadczeń periodycznych, obliczonej za cały czas trwania zobowiązania — z tem jednak ograniczeniem, że w razie ustanowienia na czas, przewyższający 17 lat, należy wziąć za podstawę wymiaru iloczyn z pomnożenia należności rocznej przez 17.

b) W razie ustanowienia świadczeń na czas nieokreślony (punkt „e” art. 10) obliczy się opłatę tylko **raz jeden**, biorąc za podstawę wymiaru iloczyn z pomnożenia należności rocznej przez 5.

c) W razie ustanowienia świadczeń na czas nieokreślony z oznaczeniem jednak pewnego terminu, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, obliczy się opłatę **raz jeden**, biorąc za podstawę wymiaru sumę dwóch iloczynów, a mianowicie iloczynu z pomnożenia należności rocznej przez ilość lat (względnie też ich części), przez które zobowiązanie będzie trwało niewątpliwie, oraz iloczynu z pomnożenia należności rocznej przez 5; suma obu iloczynów nie może jednak wynosić więcej niż iloczyn z pomnożenia należności rocznej przez 17.

Art. 11 nie będzie już miał zastosowania do przypadków, przewidzianych w art. 10, lecz zastosowanie jego będzie ograniczone do przypadków, wymienionych w ustępie drugim art. 9. Dotyczący tego przedmiotu § 11 r. w. s. nie ulegnie zmianie.

SPRAWY RUCHOWE.

102.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 10 maja 1932 r. Nr. R. O. III. 52/17/32 o uzupełnieniu i zmianach Przepisów Służby telegraficznej i telefonicznej na kolejach (Nr. R. 10).

W przepisach służby telegraficznej i telefonicznej na kolejach (Nr. R. 10) zatwierdzonych rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 19 września 1931 roku za Nr. IV. 1/3502/31 (Dz. Urz. M. K. Nr. 19, poz. 145) wprowadzam następujące zmiany:

1) w § 2 ust. 1 pkt. 4 otrzymuje następujące brzmienie: załogi samolotów, sterowców i balonów wojskowych i cywilnych oraz zawiadowcy portów lotniczych, wzywający pomocy w razie wypadków lotniczych, międzyładowań i niebezpieczeństwa grożącego statkom powietrznym;

2) w § 3 ust. 1 wykreśla się koniec ustępu od słów „opłacanie należności za telegramy” do końca ustępu, a w ich miejsce wstawia się słowa „odpowiedzialności służbowej”;

3) w § 3 ust. 2 wykreśla się w drugim wierszu słowo „potrójnej”, a w ostatnim wierszu wykreśla się słowa „karę porządkową”, a w ich miejsce wpisuje się słowa „odpowiedzialność służbową winnego”;

4) w § 3 ust. 4 w wierszu przedostatnim wykreśla się słowa „potrójnej”;

5) w § 5 ust. 2 pkt. 3 wykreśla się słowa „do właściwych lotnisk”, a w ich miejsce wpisuje się słowa „dla potrzeb żeglugi powietrznej”;

6) w § 5 ust. 2 pkt. 4 po słowach „w razie napaду rabunkowego” wpisuje się słowa „wypadku lotniczego”;

7) w § 5 ust. 2 dodaje się dwa nowe punkty o następującem brzmieniu:

„6) Telegramy organów Policji Państwowej w sprawach wymagających interwencji policji na terenach kolejowych w szczególności przy prowadzeniu inwigilacji i dochodzeń.

7) Telegramy Towarzystwa Międzynarodowego Wagonów Sypialnych w sprawach służbowych, dotyczących kursowania wagonów sypialnych i restauracyjnych, miejsc w wagonach sypialnych oraz aprowizacji”.

8) w § 6 ust. 1 pkt. 1 w wierszu czwartym wykreśla się słowo „katastrof”, a w jego miejsce wpisuje się słowo „wypadków” i w wierszu ostatnim wykreśla się słowa „do właściwych portów lotniczych”;

9) w § 10 ust. 4 w wierszach 4 — 5 wykreśla się słowa „oraz czas wysłania, które to dane powinien dyżurny telegrafista potwierdzić”, a w ich miejsce wpisuje się słowa „a dyżurny telegrafista wpisuje czas odtelegrafowania telegramu i potwierdza to”;

10) w uwadze do § 13 na str. 19 wykreśla się słowa „w miejscowościach, w których są państwowe urzędy pocztowo-telegraficzne tej samej nazwy co i stacja kolejowa”, a w ich miejsce wpisuje się słowa „pełniących pomocniczą służbę telegraficzną (§ 6 P. S. T. Nr. R — 15)” i wykreśla się przedostatnie słowo uwagi „dodatkiem”;

11) w § 13 ust. 4 w wierszu 3 zmienia się znak . — . — . (rozdzielczy) na znak . — — . — — .

12) w § 14 ust. 7 pkt. 1 w wierszu ostatnim zmienia się znak zapytania . . — . . na znak . . — — . . .

13) w § 15 ust. 3 w wierszu 4 zmienia się znak . . — . . na znak zapytania . . — — . . .

14) w załączniku Nr. I na str. 50 w wierszu 19 od góry zamiast słów „kierownik obrony przeciwgazowej” wpisuje się wyrazy „Kierownik obrony przeciwlotniczej” oraz dodaje się następujący nowy punkt:

„d) Nadzór nad budową kolei.
Inspektor rządowy nad budową kolei.
Inspektor odcinkowy nad budową kolei”.

15) w załączniku Nr. V na str. 61 u dołu uzupełnia się wykaz skrótów telegraficznych przez wpisanie po „Kierowniku Biura dla celów wojskowych” słów „Kierownik obrony przeciwlotniczej skrót N L”;

16) w załączniku Nr. V na str. 62 w dziale I po pkt. 5 wstawia się pkt. „6) Kierownik działu eksportowego skrót RE”;

17) w załączniku Nr. V na str. 62 w dziale III zamiast słów „zabezpieczenie ruchu pociągów” wstawia się wyraz „elektrotechnicznego”;

18) w załączniku Nr. V na str. 63 w dziale IV po pkt. 3 wstawia się pkt. „4) kierownik działu osobowego — gdańskiego skrót AG”;

19) w załączniku Nr. V na str. 63 w dziale VI w nagłówku wykreśla się słowa „przewozowo-taryfowy”, a w ich miejsce wpisuje się słowa „Handlowo-Taryfowy”;

20) w załączniku Nr. V na str. 64 w dziale VIII zamiast słów „Kierownik działu prawnego” wstawia się wyrazy „Kierownik działu procesowego”;

21) w załączniku Nr. V na str. 64 w dziale IX zamiast słów „Kierownik działu zasobów” wstawia się wyrazy „Kierownik działu zakupów”;

22) w załączniku Nr. V na str. 66 w nagłówku ustępu C wykreśla się słowo „Państwowych”, wpisuje się w jego miejsce słowo „Budowy” i w wierszu 2-im od góry skreśla się słowo „Zarządu”.

23) w załączniku Nr. V na str. 66 w wierszu jedenastym od góry wykreśla się słowa „Zastępca inspektora rządowego”, a w ich miejsce wpisuje się wyrazy „Inspektor Odcinkowy” oraz zmienia się skrót „IP” na skrót „ICO”.

103.

Nr. R. O. V. 136/12 z dnia 13 maja 1932 r. w sprawie ścisłego przestrzegania obowiązujących postanowień przepisów ruchu przy obsłudze bocznic szlakowych.

W okręgu jednej z Dyrekcyj okręgowych Kolei Państwowych, dyżurny ruchu wyprawił na bocznicę szlaku, położoną na linii jednotorowej, parowóz manewrowy z wagonami, bez porozumienia się ze stacją sąsiednią.

Naruszając, w dalszym ciągu, postanowienia przepisów ruchu, wzmiankowany dyżurny ruchu dał zgodę na wyprawienie do niego przez stację sąsiednią pociągu dodatkowego przed powrotem z bocznicy parowozu.

Kierujący pracą manewrową, po wejściu parowozu z wagonami na bocznicę, pozostawił, wbrew postanowieniom regulaminu obsługi bocznic, zwrotnicę na torze głównym, w położeniu dla jazdy w kierunku zbocznym. W następstwie tego pociąg dodatkowy wjechał na tor bocznicowy i zderzył się z przetaczanym składem.

Skutki wypadku były bardzo poważne, gdyż oba parowozy i znaczna ilość wagonów uległy uszkodzeniu, jeden pracownik kolejowy został śmiertelnie okaleczony, a siedmiu pracowników kolejowych odniosło obrażenia cieleśne.

Dochodzenie w sprawie opisanego wypadku wykazało okoliczności obciążające osoby nadzorujące, a mianowicie: stwierdziło wyprawianie przez tę stację niejednokrotnie pociągów na bocznicę bez porozumienia się ze stacją sąsiednią i naruszanie

przez obojgu dyżurnych ruchu przepisów, na co ani zawiadowca stacji, ani kontroler ruchu, przy dokonywaniu kontroli stacji, nie zwrócili uwagi.

Ministerstwo Komunikacji, podając powyżej opisany wypadek do wiadomości, poleca z naciskiem przestrzegać ściśle przez powołanych do tych czynności pracowników, postanowień przepisów ruchu, dotyczących tak wyprawiania pociągów na bocznicę, jak i obsługi bocznic na szlaku i pociągów do surowej odpowiedzialności, tak winnych nieprzebiegowego wyprawienia pociągu na bocznicę na szlaku, jak i winnych niestosowania się do regulaminu obsługi bocznic.

Również surowo karać należy zawiadowców stacji i organa kontrolne za brak nadzoru, w razie stwierdzenia, że tego rodzaju występki służbowe zachodziły na danej stacji niejednokrotnie i nie były wykryte lub też były tolerowane.

SPRAWY MECHANICZNE.

104.

Nr. M. W. III. 53/36 z dnia 30 kwietnia 1932 r. w sprawie przydziału wagonów Sngm.

W uzupełnieniu zarządzenia Nr. M. W. III. 53/12 z dnia 18 listopada 1931 r., ogłoszonego w Dz. Urz. M. K. Nr. 23 z dnia 23 grudnia 1931 r. M. K. zawiadamia, że do warsztatów w Przemysłu przydzielono jeszcze 40 wagonów Sngm od Nr. 711776 do Nr. 711815 włącznie.

105.

Nr. M. W. VIII/233/8 z dnia 19 maja 1932 r. w sprawie znakowania panewek.

Ze względu na to, że w obecnej chwili istnieje na P. K. P. przeszło 5 gatunków stopów łożyskowych, które przy zalewaniu panewek nie powinny być wzajemnie mieszane, przeto Ministerstwo Komunikacji zarządza, aby panewki były odpowiednio znakowane, w zależności od stopu, jakim są wylane.

Znaki należy **wybijać** na górnej zewnętrznej stronie panewki, w miejscu widocznym.

Wielkość wybijanych liter powinna posiadać następujące wymiary:

wysokość litery — 11 m/m,

szerokość litery — 5 m/m.

O ile ponownie zalewana panew była uprzednio wylana innym stopem, należy pierwszy znak skasować przez przekreślenie (przecięcie), względnie spiłowanie.

Znaki, które mają być oznaczone poszczególne stopy są następujące:

Znaki, którymi mają być oznaczone panewki przy stosowaniu różnych gatunków stopów żelazkowych	Pn
	Kto
Nazwa stopu	Oznaczenie panewki
Fosforbabit I	K 1
Fosforbabit II	K 2
Fosforbabit III	K 3
Bondrat I	B 1
Bondrat II	B 2
Bondrat III	B 3
Turbosquirefl	T S
Ozet I	O 1
Ozet II	O 2
Ozet III	O 3
Bezcynowy metal — B	B M
Metal nieznan	N
<p>Uwaga: Do stopów nieznanego zaliczają się takie stopy, które używają prywatne wytwórnie, dostarczające nowy tabor kolejowy, a które we własnym zakresie nie są stosowane na P. K. P.</p>	

Nr. MZ, XII 362/7 z dnia 27 maja 1932 r. Uzupelnienie Nr. 32 do mianownictwa druków ujednostajnionych.

Serja i numer ustalone przez M. K. Nr.	Dawna serja i numer wyznaczone przez M. K.	T R E Ś Ć D R U K Ó W	Druk zwykły czy ścisłego zarachowania
P. K. P. Serja R. Nr. 4	Ser. R. N. 4	Wykaz wagonów doczepionych względnie odczepionych	Zwykły
99 99 opr. (60) 99 opr. (100) 100	R. N. 99 nowy " N. 100-a	Rejestr bocznic prywatnych " " " " " " Ogólne warunki utrzymania i eksploatacji prywatnych bocznic kolejow.	" " "
	R. N. 100 R. N. 100-b	Umowa bocznicowa Warunki przewozu przes. drob. po prywat. bocznicach kolejowych	" Unieważ
Ser. A. N. 10-a 13-a	R. N. 61 nowy	Nalepka o brakujących częściach wag. Teczka do akt (dla jednostek służbow.) Kartoteka pism	Zwykły "
Ser. F. N. 48 400 401 402 duży 402 duży wkł. 402 mały 402-a	A. N. 13-a F. N. 48 nowy F. N. 401 " 402 nowy nowy F. N. 402-a	Kartki służbowe dla oddziałów DOKP Księga rejestru kas i kluczy kasowych Wykaz imienny pracowników zamawiających umundurowanie za zwrotem kosztów Arkusze rejestracyjne odzieży służb. Lista odzieżowa rozdzielcza " " " " " " Karta miar krawieckich na odzież służb.	Unieważn Zwykły " " " "
Ser. H. N. 123 208-b 219 mały 219 duży 259	H. N. 123 H. N. 208-b H. N. 219 mały H. N. 219 duży nowy	Protokół o sprawdzeniu magazynu Nalepka na przesyłki ekspresowe Wykaz oddawczy " " Nalepka na wagony do „Trieste”	" " " " "
259-a 260 260-a	" " "	" na dok. przew. do " Nalepka na wagony do „Fiume” " na dok. przew. do "	" " "
Ser. F. N. 67-b	"	Wykaz nadanych przes. bagaż. w komun. polskoniem. (bezpośredn. i tranzyt.)	"
Ser. F. N. 67-b wkł.	"	Wykaz nadanych przesył. bagaż. w kom. Polskoniem. (bezpośredn. i tranzyt.)	"
69-a	"	Wykaz nadanych przesył. ekspresow. w kom. Polskoniem. (bezpośr. i tranzyt.)	"
69-a wkł.	"	" "	"
70-b	"	Wykaz sprzedanych biletów w komunikacji Polskoniemieckiej (bezpośredn.)	"
70-b wkł.	"	" "	"
70-c	"	Wykaz sprzedanych biletów w komunikacji polskoniem. (tranzytowej)	"
70-c Ser. Z. N. 253	" "	" " Warunki techniczne dostawy karbolineum	" "

Nazwa jednostki druku	Wymiar normalny druków			Papier Nr gatunku	Układ druków jest 1-o czy 2-u stronny	Rodzaj oprawy Nr.	Ilość kart w oprawie	Dodatkowe cechy druku	Uwagi
	wysokość m/m	szerokość m/m	Szeręg.						
blok	125	176	B 6	3	1	2	50	pod kalkę karty z boku	
ark.	210	594	A3	2	2 odmn.			perferowane	zmiana oprawy
książ.	210	297	A4	2	2 jedn.	6	60	w składkach	
"	"	"	A4	2	"	6	100	z kartą tytułową	
zesz.	297	210	A4	2	2 odmn.	3	7	"	
nione, należy	skreślić	z	mian	ownictwa					
ark.	353	500	B 3	8/IV	1			w składkach	
szt.	210	297	A 4	8-a	2 jedn.			w opaskach	
ione, należy	skreślić	z	mian	ownictwa					
ark.	210	594	A 3	2	2 jedn.			w składkach	zmieniono na arkusz
"	162	458	C 4	3	2 jedn.			pod kalkę w składkach	DOKP sporządzają same
szt.	229	324	C 4	1	2 odmn.			w opaskach	
ark.	324	458	C 3	2	2 odmn.			w składkach	
"	"	"	C 3	2	2 jedn.			"	
"	162	458	C 4	2	2 odmn.			"	
szt.	105	297	A 5	2	1			w opaskach	zmiana układu DOKP sporządzają same
"	250	353	B 4	3	2 odmn.			pod kalkę w opaskach	
blok	125	88	B 7	3	1	1	100	druk czerwony	
ark.	500	353	B 3	3	2 jedn.			pod kalkę w składkach	
"	1000	353	B 2	3	2 jedn.			"	
szt.	148	210	A 5	3	1			w trójkątnej czerwonej ramce w opaskach	
"	40	57	C 9	3	1			"	
"	148	210	A 5	3	1			"	
"	40	57	C 9	3	1			"	
ark.	297	420	A 3	2	2 odmn.			w składkach	
ark.	297	420	A 3	2	2 jedn.			"	
"	"	"	A 3	2	2 odmn.			"	
"	"	"	A 3	2	2 jedn.			"	
"	458	648	C 2	2	2 odmn.			"	
"	"	"	C 2	2	2 jedn.			"	
"	297	420	A 3	2	2 odmn.			"	
"	"	"	A 3	2	2 jedn.			"	
szt.	210	148	A 5	3	2 odmn.			w opaskach	

Sprostowanie błędów.

W tekście warunków technicznych na dostawę żwiru sianego lub rzecznoego oraz tłucznia, ogłoszonych w Nr. 9 Dziennika Urzęd. Ministerstwa Komunikacji z dnia 27 kwietnia 1932 r., poz. 74, należy sprostować następujące błędy drukarskie, a mianowicie:

na str. 82 — kolumn. 1 (w tytule):

wiersz 8 od dołu — zamiast „rzcznego, tłucz-
nia” winno być „rzcznego i tłucznia”.
wiersz 6 ditto,

na str. 82 — kolumn. 2:

wiersz 11 od góry — zamiast: „o 1 cm ani
większą o 6 cm” — winno być: „od 1 cm, ani więk-
szą od 6 cm.”

na str. 82 kolumna 2:

wiersz 5 od dołu: zamiast „obiór” winno być
„odbiór”.

108.

**Zarządzenie Centralnego Biura Statystyki Przewo-
zów P. K. P. Nr. R. II/51/25 z dnia 30 maja 1932 r.
w sprawie zmian i uzupełnień w Podręczniku Staty-
stycznym (Wydanie VI 1932 r.).**

Z dniem ogłoszenia wchodzi w życie Dodatek Nr. 2 do Podręcznika Statystycznego przewozów towarowych na P. K. P. (Wydanie VI z roku 1932) zawierający zmiany i uzupełnienia do I i II Części Podręcznika, które należy wprowadzić odrębnie we wszystkich posiadanych egzemplarzach.

Dodatek ten został wydany w oddzielnej od-
bitce i wysłany Dyrekcjom dla rozesłania wszyst-
kim, którzy otrzymali Podręcznik.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr. 59991. 8.VI.32. 8.500.

WARUNKI PRENUMERATY. Prenumeratę przyjmuje Administracja Dziennika (Warszawa, Nowy Świat Nr. 14, biuro Nr. 70 A, telefon wewn. M. K. Nr. 48.) Prenumeratę można uiszczać do P. K. O. za pośrednictwem konta czekowego (Administracji Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych) Nr. 30658. Na odwrotnej stronie czeku nadawczego P. K. O. należy wskazać cel wpłaty.

Prenumerata wynosi rocznie 8 zł., kwartalnie 2 zł. Cena poszczególnego numeru 50 gr. — Poszczególne numery są do nabycia w Administracji Dziennika Urzędowego M-K, lub w składnicach wszystkich Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych.

DODATEK

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

31 października

Nr. 13.

Rok 1932.

T R E Ś Ć:

Sprawy ruchowo - kolejowe.

Praca Polskich Kolei Państwowych w sierpniu 1932 r. według danych przedwstępnych.

SPRAWY RUCHOWO-KOLEJOWE. PRACA POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH w sierpniu 1932 r. według danych przedwstępnych.

Przewóz podróżnych w sierpniu r. b. (31 dzień) wyniósł ogółem 12.292.917 osób i w porównaniu z lipcem r. b. (31 dzień 12.068.316 osób) zwiększył się o 1,9%, a w porównaniu z sierpniem r. ub. (14.330.668 osób) zmniejszył się o 14,2%.

Na zwiększenie przewozu podróżnych w sierpniu w porównaniu z lipcem r. b. wpłynęły uroczystości Święta Morza, Zjazd Legionistów w Gdyni i uroczystości jubileuszowe w Częstochowie, w końcu miesiąca zaś — masowy powrót z letnisk w związku z rozpoczęciem w dniu 1 września roku szkolnego.

Regularność ruchu pociągów pasażerskich dalekobieżnych wynosiła w sierpniu r. b. 88%.

Przewóz towarów w sierpniu przy 26 dniach roboczych wynosił 4.146.908 tonn (oprócz kolejowych gospodarczych) i w porównaniu z lipcem r. b. (26 dni roboczych — 3.983.802 tonny) zwiększył się o 4,1%, a w porównaniu z sierpniem r. ub. (25 dni roboczych — 5.506.609 tonn) zmniejszył się o 24,7%.

Naładowano w sierpniu r. b. na stacjach linii normalnotorowych P. K. P. i Wolnego Miasta Gdańska 315.084 wagony 15-tonnowe a przyjęto od kolei zagranicznych 30.876 wagonów z ładunkami, adresowanymi do Polski oraz przechodzącymi przez Polskę tranzytem, czyli razem przewieziono 345.960 wagonów ładownych (włącznie z przesyłkami gospodarczymi).

W porównaniu z lipcem r. b. (322.090 wagonów) ogólna praca kolei w zakresie przewozu towarów zwiększyła się w sierpniu r. b. o 7,4% (liczbą wagonów użytych do przewozu), ładowanie zaś na stacjach P. K. P. i Wolnego Miasta Gdańska zwiększyło się o 7,5%.

W porównaniu z sierpniem r. ub. (447.981 wagonów) praca ogólna kolei zmniejszyła się o 22,8%.

Ładowanie najważniejszych ładunków masowych przedstawia się jak następuje:

(w wagonach 15-tonnowych).

Wykonano	1932 rok			1931 r.	w sierpniu 1932 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do 1931 r.
	sierpień dni roboczych 26	lipiec dni roboczych 26	w sierpniu więcej + mniej — w procentach	sierpień dni roboczych 25	
A. Naładowano *)					
Węgla	134.930	126.856	+ 6,4%	182.009	— 25,9%
Drzewa	19.499	20.460	— 4,7%	24.955	— 21,9%
Nawozów sztucznych	5.363	2.263	+ 137,0%	7.967	— 32,7%
Materiałów budowlanych (oprócz drzewnych)	7.657	7.223	+ 6,0%	8.587	— 10,8%
Rolniczych i aprowizacji	26.939	20.925	+ 28,7%	29.791	— 9,6%
Pozostałych ładunków	120.696	115.409	+ 4,6%	151.303	— 20,2%
Razem	315.084	293.136	+ 7,5%	404.612	— 22,1%
B) Przyjęto ładownych wagonów od kolei zagranicznych do Polski	5.332	4.805	+ 11,0%	10.106	— 47,2%
Tranzylem przez Polskę	25.544	24.149	+ 5,8%	33.263	— 23,2%
C) Ogółem przewieziono wagonów ładownych	345.960	322.090	+ 7,4%	447.981	— 22,8%

*) łącznie z naładunkiem w obrębie wolnego miasta Gdańska.

Jak widać z powyższej tabeli zwiększenie przewozów w sierpniu dotyczy wszystkich ważniejszych pozycji, oprócz drzewa, głównie zaś zwiększyło się ładowanie węgla (o 8.000 przeszło wagonów) oraz produktów rolnych i aprowizacji (o 6.000 wagonów).

Rozmiary ładowania węgla, podzielone według zagłębi węglowych, przedstawiają się w sierpniu r. b. jak następuje:

Naładowano wagonów 15-to tonnowych:

Zagłębia	1932 rok			1931 r.	w sierpniu 1932 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do 1931 r.
	sierpień dni roboczych 26	lipiec dni roboczych 26	w sierpniu więcej + mniej — w procentach	sierpień dni roboczych 25	
Górnośląskie	97.611	93.029	+ 4,9%	137.369	— 28,9%
Dąbrowskie	27.906	24.113	+ 15,7%	33.263	— 16,1%
Krakowskie	9.413	9.714	— 3,1%	11.377	— 17,2%
Razem	134.930	126.856	+ 6,4%	182.009	— 25,9%

Zagłębia	1932 rok			1931 r.	w sierpniu 1932 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do 1931 r.
	sierpień dni roboczych 26	lipiec dni roboczych 26	w sierpniu więcej + mniej — w procentach	sierpień dni roboczych 25	
Z tego naładowano na wywóz zagranicę:					
a) przez: Gdańsk, Gdynię i porty rzeczne	49.786	42.377	+ 17,5%	64.480	— 22,8%
b) do: Węgier, Czechosłowacji, Austrii, Włoch	9.641	9.579	+ 0,6%	14.012	— 31,2%
Rumunji	620	403	+ 53,8%	434	+ 42,9%
Przez Niemcy	1.922	1.984	— 3,1%	6.262	— 69,3%
Rosji i Łotwy	62	—	—	279	— 77,8%
Razem	62.031	54.343	+ 14,1%	85.467	— 27,4%

Z powyższego zestawienia widać, że zagłębie Górnośląskie naładowało w sierpniu więcej niż w lipcu r. b. przeszło o 4½ tysiąca wagonów, a zagłębie Dąbrowskie o 3½ tysiąca, podczas gdy zagłębie Krakowskie naładowało mniej o 300 wagonów. Powyższe zwiększenie dotyczy prawie wyłącznie wywozu przez porty Gdańsk i Gdynię.

Norma ładowania węgla w sierpniu r. b. wynosiła 5.000 wagonów 15-to tonnowych w dniu roboczym dla wszystkich trzech zagłębi, ładowano zaś przeciętnie w dniu roboczym 5.190 wagonów, czyli więcej niż przewidziano normą o 190 wagonów (+3,8%).

W poszczególnych zagłębiach ładowano jak następuje: W zagłębiu Górnośląskim przy normie 3.692 wagony, ładowano 3.754 wag. dziennie czyli więcej od normy o 1,7%.

W zagłębiu Dąbrowskiem przy normie 989 wagonów ładowano 1074 wagony, czyli więcej od normy o 8,6%.

W zagłębiu Krakowskiem przy normie 319 wagonów ładowano 362 wagony, czyli więcej od normy o 13,5%.

Wywóz węgla przez porty w Gdańsku i Gdyni przedstawia się w sierpniu jak następuje:

Porty	1932 rok			1931 r.	w sierpniu 1932 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do 1931 r.
	sierpień dni roboczych 26	lipiec dni roboczych 26	w sierpniu więcej + mniej — w procentach	sierpień dni roboczych 25	
a) w wagonach 15-tonnowych					
Gdańsk	21.171	19.050	+ 11,1%	37.570	— 43,6%
Gdynia	25.928	26.921	— 3,7%	26.334	— 1,5%
Razem	47.099	45.971	+ 2,5%	63.904	— 26,3%
b) w tonnach					
Gdańsk	317.570	285.750	+ 11,1%	563.548	— 43,6%
Gdynia	388.920	403.816	— 3,7%	395.010	— 1,5%
Razem	706.490	689.566	+ 2,5%	958.558	— 26,3%

Wywóz węgla przez obydwa porty zwiększył się w sierpniu r. b. w porównaniu z lipcem r. b. o 16.924 tonn, przyczem w Gdańsku przeładowano

węgla więcej o 31.820 tonn, w Gdyni natomiast mniej o 14.896 tonn.

Praca ogólna portów Gdańska i Gdyni przedstawia się w sierpniu jak następuje:

Ogólna praca Gdańska w tonnach.

Rodzaj ładunków	1 9 3 2 r o k			1931 r.	w sierpniu 1932 r. więcej + mniej - w procentach w stosunku do 1931 r.
	sierpień dni roboczych 26	lipiec dni roboczych 26	w sierpniu więcej + mniej - w procentach	sierpień dni roboczych 25	
W y w ó z					
Węgiel	317.570	285.750	+ 11,1%	563.548	- 43,6%
Zboże	22.230	771	+ 2.783,3%	19.472	+ 14,2%
Cukier	540	390	+ 38,5%	155	+ 248,4%
Drzewo	39.384	67.127	- 41,3%	84.664	- 53,5%
Cement	—	—	—	1.490	—
Żelazo	797	780	- 2,2%	1.754	- 54,6%
Produkty naftowe	5.247	4.521	+ 16,1%	1.967	+ 166,8%
Inne ładunki	21.647	11.464	+ 88,8%	19.148	+ 13,1%
Razem	407.415	370.803	+ 9,9%	692.198	- 41,1%
P r z y w ó z					
Ruda żelazna	12.280	10.523	+ 16,7%	40.110	- 69,4%
Złom	650	1.245	- 47,8%	230	+ 182,6%
Żelazo	115	18	+ 538,9%	290	- 60,3%
Nawozy sztuczne	165	—	—	5.400	- 96,9%
Inne ładunki	8.627	7.728	+ 11,6%	7.612	+ 13,3%
Razem	21.837	19.514	+ 11,9%	53.642	- 59,3%

Ogólna praca Gdyni w tonnach.

Rodzaj ładunków	1 9 3 2 r o k			1931 r.	w sierpniu 1932 r. więcej + mniej - w procentach w stosunku do 1931 r.
	sierpień dni roboczych 26	lipiec dni roboczych 26	w sierpniu więcej + mniej - w procentach	sierpień dni roboczych 25	
W y w ó z					
Węgiel	388.920	403.816	- 3,7%	395.010	- 1,5%
Cukier	—	—	—	750	—
Drzewo	11.599	12.623	- 8,1%	3.334	+ 247,9%
Inne ładunki	15.691	16.218	- 3,2%	16.435	- 4,5%
Razem	416.210	432.657	- 3,8%	415.529	+ 0,2%
P r z y w ó z					
Ruda	6.565	—	—	—	—
Złom	19.374	8.555	+ 126,5%	31.210	- 37,9%
Ryż	2.130	3.555	- 40,1%	3.585	- 40,6%
Nawozy sztuczne	16.210	7.674	+ 111,2%	23.665	- 31,5%
Inne ładunki	10.884	8.681	+ 25,4%	2.825	+ 285,3%
Razem	55.163	28.465	+ 93,8%	61.285	- 10,0%

Ogółem wywóz przez obydwa porty razem zwiększył się w sierpniu w porównaniu z lipcem r. b. o 20.165 tonn (2,5%), przywóz zaś o 29.021 tonn (60,5%). Zwiększył się głównie wywóz: węgla i zboża oraz przywóz rudy, złomu i nawozów sztucz-

nych. Natomiast znacznie zmniejszył się (prawie o 29.000 ton — 36,1%) wywóz drzewa:

Ogólny wywóz z Polski i przywóz do Polski koleją przez granicę lądową i przez obydwa porty przedstawia się w sierpniu r. b. jak następuje:

(liczbą wagonów 15-tonnowych):

Rodzaj ładunków	1 9 3 2 r o k			1931 r.	w sierpniu 1932 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do 1931 r.
	sierpień dni roboczych 26	lipiec dni roboczych 26	w sierpniu więcej + mniej — w procentach	sierpień dni roboczych 25	
W y w ó z :					
Zboże	1.634	139	+ 1075,5%	1.812	— 9,8%
Mąka	40	53	— 24,5%	379	— 89,4%
Węgiel	51.185	50.554	+ 1,2%	75.882	— 32,5%
Drzewo	5.036	7.223	— 30,3%	10.090	— 50,1%
Bawełna	29	27	+ 7,4%	90	— 67,8%
Materiały budowlane . .	149	206	— 27,7%	509	— 70,7%
Produkcja przemysłowa .	4.038	3.233	+ 24,9%	7.286	— 44,6%
Cukier	46	49	— 6,1%	69	— 33,3%
Pozostała aprowizacja .	2.546	2 808	— 9,3%	3.620	— 29,7%
Inne ładunki	3.439	2.505	+ 37,3%	4.332	— 20,6%
Razem	68.142	66.79 7	+ 2,0%	104 069	— 34,5%
P r z y w ó z :					
Zboże	16	4	+ 300,0%	32	— 50,0%
Mąka	—	2	—	14	—
Węgiel	151	130	+ 16,2%	565	— 73,3%
Drzewo	18	15	+ 20,0%	56	— 67,9%
Bawełna	557	533	+ 4,5%	594	— 6,2%
Materiały budowlane . .	184	215	— 14,4%	1.039	— 82,3%
Produkcja przemysłowa .	2.089	1.690	+ 23,6%	5.217	— 60,0%
Ruda żelazna	823	522	+ 57,7%	3.002	— 72,6%
Pozostała aprowizacja .	1.006	1.064	— 5,5%	1.889	— 46,7%
Inne ładunki	4.542	3.353	+ 35,5%	4.957	— 8,4%
Razem	9.386	7.528	+ 24,7%	17.365	— 45,9%

Jak widać z powyższego zestawienia, ogółem wywóz w sierpniu zwiększył się w porównaniu z lipcem r. b. o 1.345 wagonów (2%), przywóz zaś — o 1.858 wagonów (24,7%).

Tabor parowozowy i wagonowy w dniu 1 sierpnia r. b. wynosił:

Parowozów 5.411, w porównaniu z sierpniem r. ub. (5.386) więcej o 0,5%. W naprawie było parowozów 11,88%, mniej niż w roku ubiegłym (14,11%) o 2,23%.

Wagonów osobowych było 12.138, więcej niż w r. ub. (12.080) o 0,5%.

W naprawie było wagonów osobowych 8,77%, więcej niż w r. ub. (7,78) o 0,99%.

Wagonów towarowych było 157.212, mniej niż w r. ub. (157.730) o 0,3%. W naprawie było wagonów

towarowych 3,66%, więcej niż w r. ub. (3,60%) o 0,06%.

Nowego taboru normalnotorowego dostarczyły fabryki w sierpniu r. b. ilości następujące:

parowozów osobowych	6
„ towarowych	3
wagonów osobowych	14
„ towarowych	285

Na 1 września r. b. liczba wagonów towarowych odstawionych do rezerwy wynosiła:

krytych	23.327
węglarek	28.011
platform	10.842
innych	352

razem . . . . . 62.532 wagonów
(Na 1/8 było w rezerwie 68.960 wagonów).

Przebieg pociągów w sierpniu r. b. wynosił:

w ruchu osobowym	5.521.562	poc. km.
w ruchu towarowym	3.181.011	" "
Razem	8.702.573	poc. km.

W porównaniu z lipcem r. b. (8.570.021 poc. km.) ogólny przebieg pociągów w sierpniu r. b. zwiększył się o 1,55%, przy czym przebieg pociągów ruchu osobowego zwiększył się o 0,72%, a przebieg pociągów ruchu towarowego — o 3,02%.

W porównaniu zaś z sierpniem r. ub. (10.151.129 poc. km.) ogólny przebieg pociągów w sierpniu r. b. zmniejszył się o 14,27% w tej liczbie przebieg pociągów ruchu osobowego o 3,32%, a pociągów ruchu towarowego o 28,35%.

Działalność Ministerstwa Komunikacji w dziedzinie taryfowej przedstawia się w sierpniu r. b. jak następuje:

W taryfach osobowych wewnętrznych zaszły następujące zmiany:

Rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 12 lipca 1932 r. został otwarty ruch tymczasowy na nowowyprowadzonej bocznicy do stacji Włochy P. K. P. odgałęziającej się od Elektrycznej Kolei Dojazdowej Warszawa — Grodzisk.

Z dniem 2 sierpnia r. b. włączono do sieci ogólnej normalnotorowych kolei państwowych odcinek Strzebiń — Woźniki Śl., na którym odbywać się będzie przewóz osób, bagażu, przesyłek ekspresowych, towarów, zwłok, zwierząt i t. p. na zasadach ogólnych z zastosowaniem przepisów przewozowych i taryf.

W zakresie taryf osobowych zagranicznych.

Z dniem 15 sierpnia r. b. wszedł w życie dodatek III do taryfy międzynarodowej na przewóz przesyłek ekspresowych przez Międzynarodowe T-wo Wagonów Sypialnych pociągami: Nord Express, Paryż — Berlin — Warszawa i Paryż — Berlin.

W komunikacji bezpośrednio pomiędzy Norwegią, Szwecją i Danją a Polską z obszarem W. M. Gdańska i Rumunją, weszła w życie z dniem 1 sierpnia r. b. nowa taryfa na przewóz osób, bagażu i przesyłek ekspresowych.

Z dniem 1 sierpnia r. b. przywrócona została moc obowiązująca taryfie międzynarodowej na prze-

wóz osób, psów i bagażu w komunikacji bezpośrednio pomiędzy Polską a Austrią, Czechosłowacją, Niemcami i Węgrami, jednocześnie z tą datą wszedł w życie dodatek III do powyższej taryfy.

Taryfa towarowa wewnętrzna doznała nieznacznych zmian i uzupełnień w Cz. I B oraz Cz. II zesz. 1 a, b, 2, 3 i aneks.

W Górnośląskiej komunikacji sąsiedzkiej do taryfy kolejowej na przewóz towarów i zwierząt zesz. 1 wszedł w życie z dniem 1 sierpnia 1932 r. dodatek III do zesz. 1 i dodatek I do zesz. 2.

W taryfach towarowych zagranicznych należy zanotować następujące zmiany:

Z dniem 1 sierpnia 1932 r. w komunikacji towarowej Niemiecko - czechosłowackiej (Komunikacja z Prusami Wschodnimi) do taryfy towarowej Cz. II weszło w życie nowe wydanie taryfy artykułowej Nr. 5 b.

W Polsko-Czechosłowacko-Dunajowym Związku Komunikacyjnym do taryfy towarowej wszedł w życie z dniem 1 sierpnia r. b. dodatek II.

Z dniem 1 sierpnia 1932 r. weszła w życie Taryfa towarowa na przewóz towarów pomiędzy stacjami kolei żelaznych na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej i W. M. Gdańska a portami Lewantu przez rumuńskie porty morskie.

Taryfa ta zawiera w części I regulamin przewozu, w części II postanowienia taryfowe, skorowidz artykułów, objętych taryfą, taryfy artykułowe z odnośnymi tabelami opłat przewozowych i wykaz stacji i odległości taryfowych.

Wpływy Polskich Kolei Państwowych w sierpniu r. b. wynosiły:

a) z przewozu osób	27.931.741 zł.
b) " bagażu i przesyłek ekspresowych	1.193.819 "
c) z przewozu towarów	54.575.945 "
d) uboczne	1.131.549 "
Razem	84.833.054 zł.

W porównaniu z lipcem r. b. (77.810.253 zł.) wpływy w sierpniu r. b. zwiększyły się o 9%, a w porównaniu z sierpniem ub. r. (108.871.912 zł.) zmniejszyły się o 22,1%.